

היו דבריו של יהודה נראים לכל צד

"וַיָּגַשׁ אֶלְיוֹן יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בַּי אֲדֹנִי יְדַבֵּר נָא עַבְדָךְ דָּבָר בָּאוּנִי אֲדֹנִי וְאֶל יוֹסֵף אֱפָר בָּעַבְדָךְ קַי כְּבוֹד כְּפָרֻעָה" (בראשית מה יח)

בראשית רבה פרשה צג

"תפוחי זהב במשכיות כסף, דבר דבר על אופניו" (מ ל' כה יא) – ... מה אופן זה מראה פנים מכל צד, כך היו דבריו של יהודה נראים לכל צד בשעה שדבר עם יוסף.¹ "וַיָּגַשׁ אֶלְיוֹן יְהוּדָה" – ר' יהודה ר' נחמייה ורבנן. ר' יהודה אומר: הגשה למלחמה ... רב' נחמייה אומר: הגשה לפisos ... רבנן אומרים: הגשה לתפללה ... ר' יהודה אומר: אין לשון וינש אלא לשון תנחים ... ר' נחמייה אומר: אין לשון וינש אלא לשון קרבן ... ר' יוסף אומר: אין לשון וינש אלא לשון נזיפה ... ר' נתן אומר: אין לשון וינש אלא לשון גישוש.² מים עמוקים עזה בלב איש, ואיש תבונות ידלה" (משל ב' ה) – משל לבאר عمוקה מלאה עונן. והיו מימה עזונים ופיים ולא הייתה בריה יכולה לא שנות הימנה. בא אחד וקשר חבל בחבל ונימה בנימה ודלה הימנה ושתה. התחליו הכל דולמים הימנה ושותים. כך, לא זו יהודה משיב ליוסף דבר על דבר, עד שעמד על ליבו.³

אמר ר' חייא בר אבא: כל הדברים שאתה קורא שדייר יהודה ליוסף בפני אחיו ... היה בהם פisos ליוסף וpios לאחיו וpios לבני מין. פisos ליוסף, לומר: ראו איך הוא נותן נפשו על בניה של רחל. פisos לאחיו, לומר: ראו איך הוא נותן נפשו על אחיו.

פisos לבני מין, אמר לך: בשם שנתתי נפשי עלייך, כך אני נותן נפשי על אחיך.⁴

שבת שלום
מחלקי המים

¹ יהודה דבר אל יוסף גם בנסיבות וגם בתקיפות וניסה להשפיע עליו בהרבה דרכים ומצוות שונות, כמו אופן (גלגול) שמסתוובב.

² שיש גישות: למלחמה, לפisos, תפילה, שלום, תחנונים ונזיפה. והשביעית: גישה של גישוש. משחק מלילים ומשחק לחיים: יהודה מגש בין הגישות השונות, עד כדי התגוזשות, ומחפש מי מהן נגישה יותר.

³ יהודה מגש ומסתכל כל הזמן על יוסף, עד שהוא מוצא מה הדברים שידברו אל ליבו. אתה חושב שהיהודים ניחש שאולי השליט המצרי שהוא עומד לפניו היה יוסף? אתה יכול להוכיח את זה מהפסוקים?

⁴ במקבילות למדרש זה יש נוסח הפוך: "אמר לו: בשם שנתתי נפשי על אחיך (שמנעתי את הריגתו) כך אני נותן נפשי عليك (שללא אתך לך להיות עבד)". מה נראה לך להיות ההסביר לנו Such Shlomo? איזה משניות נראת לך יותר?